

Abstrakt

Rigorózní práce „Finanční vyrovnání spolkových zemí – klíčové vnitroněmecké politikum přelomu tisíciletí“ se zabývá jedním z nejvýznamnějších prvků finančního uspořádání Spolkové republiky Německo. Finanční vyrovnání zemí patří k nejvýznamnějším instrumentům německé finanční politiky. Je zakotveno již v německé ústavě, tzv. Základním zákoně, a jeho hlavním úkolem je vyrovnat rozdílné finanční síly jednotlivých spolkových zemí, neboť nezbytným předpokladem pro plnění státních úkolů jsou dostatečné finanční prostředky. Finanční vyrovnání se děje především na základě přerozdělení daňových výnosů (z daně z příjmu fyzických a právnických osob a daně z obratu) nejen vertikálně, tedy mezi spolkem a zeměmi, ale především horizontálně, mezi finančně silnými (plátcí, Geberländer) a slabými zeměmi (příjemci, Nehmerländer). Určitý podíl má v systému i spolek, který může potřebným zemím přidělit doplňkové příspěvky, které mají vyrovnat nevýhodné postavení zemí plynoucí ze strukturálních nedostatků. Vzhledem k tomu, že vyrovnání trvale zatěžuje ekonomiku plátců vyrovnání, vedou se především od 90. let, kdy došlo ke sjednocení obou německých států, na toto téma vleklé spory. Ty vyvrcholily v roce 1998, kdy tři plátcí podali stížnost na protiústavnost systému k Spolkovému ústavnímu soudu. Jeho rozsudek se potom stal předlohou pro reformu finančního vyrovnání platnou od roku 2005. Tato rigorózní práce tak má nastínit vývoj sporů od 90. let po současnost a zodpovědět na otázky, jaké zájmy měli jednotliví aktéři sporů? K jakým závěrům jednání dospěla? Jaké finanční důsledky měla tato jednání – koho je možné označit za vítěze a koho za poražené vzhledem ke zvolenému řešení?